

פמ:

החובל פרק שמיני בבא קמא

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

- (א) (מספחא פ"ט)
(ב) (מספחא פ"ט)
(ג) (מספחא פ"ט)
(ד) (מספחא פ"ט)

הגהות הב"ח

- (א) ה"ב ד"ה מאי עמא
(ב) ה"ב ד"ה מאי עמא
(ג) ה"ב ד"ה מאי עמא
(ד) ה"ב ד"ה מאי עמא

גליון הש"ס

- (א) ה"ב ד"ה מאי עמא
(ב) ה"ב ד"ה מאי עמא
(ג) ה"ב ד"ה מאי עמא
(ד) ה"ב ד"ה מאי עמא

ה"ג דהשפא נמי לא מדי קא יכסה ליה: אי דנפישא כסובתא
מפסידא דאורייתא. שכתב לכתובל יומר ממאמס ואללמנה יומר
ממאמס הרואים לה מן המורה אמאי לא הפסידה: נוקמא אכסובתא
דאורייתא. משום דרבי מאיר אסר לשהות עם אשתו אפילו שעה

אחת בלא כתובה ותוספת תזנין
לבעלה בטונת הנאה ומתנב ליה
בזבוליה: כ"ה. סלעים והוא מנה
מאה וזו כתובת אלמנה ופחותה
שכתובות נקט: כשם שלא פסקה.
קס"ד הכי קאמר כשם שאינה יכולה
למכור בעודה תחתיו כך לא תפסיד
מכתובתה כלום בשביל שזו חבלה
ועוק שחוק בעודה תחתיו: כסובתא
בנין דכרין. בפרק נערה שנחפתה
(מסכות ד' ג'): בנין דכרין דיהו ליה
מנאי אינו ידוע ירמון כסף כתובת
יתר על חולקיהו דעם אחיהו. היו לו
שמי נשים וכתובת האחת גדולה משל
האחרת ומתו שתיים בחייו וירשן
או אחת בחייו וירשה אעפ"כ לא
בעלה כסובתה אלא זביה אם יש לה
בן וזכר הימנו וכשלאין לחלק בנין
בנכסיו אחר מותו נוטלין אלו כתובת
אמן ואלו כתובת אמן והשאר חולקין
בשוי ואין יכולין בני הקיימת לומר
אנו ניטול כתובת אמן שיהיה כבעלת
חוב ואחם אל תטלו שאין לאמסס
כתובה שהרי בעלה ירשה וקיי"ל
התם (ג'). דהמכרת כתובתה לאחר
ירשה תפסיד הלוקח אעפ"כ לא
הפסידו בנייה כתובת בנין דכרין ולא
יאמרו בני חזירה אמסס פשעה זה
שאלו הימנה קיימת לא הימנה גובה
שהרי לקוחות היו גובין אותה משום
דאמרי להו זוזי אנסוה שהרי
זריכה למעות ולא לאפסדיהו נחכווה:
בשן ועין לאשה. הפילה היא את שני
וסמאחא את עינו: אכל לא לאיש.
סימא בעלה את עין העד או הפיל
את שני לא יאל לחירות לפי שאין
גופו קנוי לו: סכרוס. בעלמא
מדיהווי הני מנאי סכרלה להו קנין
פירות לאו בקנין הגוף דמי והכא היינו
טעמא דמאן דאמר לא לאיש ולא
לאשה דאית ליה תקנת אושא הלכך
משום איש לא נפקי דלא קני
להם לגופיהו ממם משום אשה
נמי לא נפקי דאליס שעבודיה
למהו בקנין הגוף: קודס סקנא.
הוי שעבודיה קיל כשאר קנין פירות
דקיס לן דלאו בקנין הגוף דמי:
הקדש

ואין נראה לר"י דהא לעיל אמר וכל דוכת' תזנין לכתובתה בטונת הנאה ואפילו כשהיא תחת בעלה ונראה לר"י כשם שלא תמכור
בשביל שחבלה באתרים בעודה תחתיו כדאמר לעיל דלגבי בעלה ודאי מחלה כך לא תפסיד והיא תחתיו כלומר לא תמכור כתובתה
לבעלה בשביל שחבלה זו והא דנקט מירה גבי אחרים והפסד גבי בעלה משום דלגבי אחרים אין יכולה להפסיד כשמוכרת להן בטונת
הנאה של כתובה אבל לגבי בעל שמכרה לבעלה בטונת הנאה יגרשנה מיד וירוח הכל והיא תפסיד: אמר רבא סימא אתאן דביתובת
בנין דכרין. תימה דלא מיימי הך ברייתא בסוף נערה שנחפתה (מסכות ד' ג'). דכעי רבא מוכרת כתובתה לבעלה כמוכרת לאחרים דמי
או לא מיהו התם נמי קאמר בנר דכעי הדר פשטה דכמוכרת לאחרים דמי וסמא מתוך ברייתא זו פשטה ולפי שאין כ"כ פשוטה לא
הניאה שם: כך מוכרת כתובתה אפ"ה לא הפסידה כתובת בנין דכרין. אע"ג דאיהו יכולה למחול כתובתה לבעלה לרבי מאיר
מ"מ יכולה היא למכור ואע"ג דאסור להשהות לרבי מאיר בלא כתובה וכן קי"ל מ"מ השמיענו בברייתא את הדין דאסר אירע כן
שמכרתה לבעלה לא הפסידה כתובת בנין דכרין א"כ במכרה תוספת איירי:

מאי טעמא בדברא ב'. השתא משמע דשחרור דשן ועין מפיק מידי שעבוד כמו שטר שחרור ותימה דביבמות פרק אלמנה (דף
ס' וס') פליגי במכירת שטר לבעלה היא אומרת כלי אני נוטלת והוא אומר דמיס אני נוטן רב יהודה אמר הדין עמה משום
שבת בית אביה רבי אמי אומר הדין עמו וקאמר תניא כותמיה דרבי אמי עבדי לאן ברזל יוצאין בשן ועין לאיש אבל לא לאשה ומה ראה
הוא לר' אמי כהא אפי' רב יהודה מודה כיון דמחוסרת גוביינא אחי שחרור תפיק מידי שעבוד כדאמר התם גבי אינעלא דמילתא
דפרסוקא אמיתגא דמודה רב יהודה דקנייה מיתגא דכיון דמחוסרת גוביינא אחי הקדש תפיק שעבוד ושמן אותו שהביא תניא כותמיה
ד' אמי היה (ה) בנאה בריה דרבא שלא היה מושבע מחוסרת גוביינא כיון דאין יכול לטקא במילתא אחרית:

הקדש

היא שחבלה בבעלה קשה דמזנין לאחר והבעל יכתוב ברזון שטר
בשמו כדי שיגבה חבלתו ומירר ר"י דכיון שאין הכתובה נכס
האשה הרי הוא כאלו משהא אשתו בלא כתובה אע"פ שאין קלה
בעיניו להוציאה וא"ת כיון דכל גבי בעלה ודאי מחלה מאי קאמר
לעיל אומדן כמה אדם רוצה ליתן
בכתובה של זו כ"י שום אדם לא יקנה
אותה כיון דודאי מחלה ויכולין עדים
לומר מאי אפסדין כדקאמר לעיל
אם טובת הנאה לבעל וי"ל דיכולה
לעשות קיום במסכות או בעריות
או בגדר או בשבועה שלא תמחול
אכל כאלו אם יש לה משל ואם אין
לה אין משועבדת לניקח לעשות לו
קיומם ז"ע:

ואפי' מחלה לגבי בעל דא ביפסד
קפסדי. וא"ת והא דאמר
מיפסד קמפסיד דכי לא תמכור יגבה
חבלתו אם תחללמן או תמגרש
וכשתמכור ותמחול לבעלה יפסיד
הכל וי"ל כיון שעשאו לא הימנה
נותנת לו כלום אפילו לא מחלה ממנה
שמחלה אינו כל כך הפסד כיון שלא
יהיה לו כלום עכשיו ולאחר זמן נמי
שמה תמות וירשנה בעלה:

כדנפישא כתובתה סכבדה.
וא"ת מעיקרא נמי
איירי בנפישא כתובתה מחבלה דקאמר
תזנין כתובתה בטונת הנאה ומיימי
ליה בנחלה וי"ל דנמקמת חבלה
קאמר ואם תחללמן או תמגרש יגבה
השטר ממקום אחר:

בגון רבא נפישא כתובתה סכבדה
דאורייתא. וא"ת והשתא
הכי מתקומא כד"מ והלא פותח לה
ממנה או ממאמס ובעלתו בעלת
זנות לרבי מאיר (מסכות ד' ג') וי"ל
(בגון) דהיא גורמת להפסיד לעלמה:
לא ספסדי עשרים וחמשה זוזי.
ל"ג זוזי דלמאי דגרס זוזי ז"ל
דאיירי בכתובת בעולה וכו' זוזי
זורים הם מאמס וזו מדינה ולימא
דכריס ארבעה וחמשה (לש"ד' ט'
וה"ה) הוכחנו דמאמס של בעולה
הם מאמס זוזי זורי (והכא ל"ג זוזי)
ולא תפסיד כ"ה היינו כ"ה סלעים
של אלמנה ואף על גב דכתובתה
דכנין אין להפסיד על הא דנקט
כתובה דאורייתא:

כשם שלא תמכור והיא תחתיו.
פרש"י כשם שאין יכולה
למכור כתובתה בעודה תחתיו כך
לא תפסיד מכתובתה כלום בשביל
שזו חבלה ועוק שחוק בעודה תחתיו

ואין נראה לר"י דהא לעיל אמר וכל דוכת' תזנין לכתובתה בטונת הנאה ואפילו כשהיא תחת בעלה ונראה לר"י כשם שלא תמכור
בשביל שחבלה באתרים בעודה תחתיו כדאמר לעיל דלגבי בעלה ודאי מחלה כך לא תפסיד והיא תחתיו כלומר לא תמכור כתובתה
לבעלה בשביל שחבלה זו והא דנקט מירה גבי אחרים והפסד גבי בעלה משום דלגבי אחרים אין יכולה להפסיד כשמוכרת להן בטונת
הנאה של כתובה אבל לגבי בעל שמכרה לבעלה בטונת הנאה יגרשנה מיד וירוח הכל והיא תפסיד: אמר רבא סימא אתאן דביתובת
בנין דכרין. תימה דלא מיימי הך ברייתא בסוף נערה שנחפתה (מסכות ד' ג'). דכעי רבא מוכרת כתובתה לבעלה כמוכרת לאחרים דמי
או לא מיהו התם נמי קאמר בנר דכעי הדר פשטה דכמוכרת לאחרים דמי וסמא מתוך ברייתא זו פשטה ולפי שאין כ"כ פשוטה לא
הניאה שם: כך מוכרת כתובתה אפ"ה לא הפסידה כתובת בנין דכרין. אע"ג דאיהו יכולה למחול כתובתה לבעלה לרבי מאיר
מ"מ יכולה היא למכור ואע"ג דאסור להשהות לרבי מאיר בלא כתובה וכן קי"ל מ"מ השמיענו בברייתא את הדין דאסר אירע כן
שמכרתה לבעלה לא הפסידה כתובת בנין דכרין א"כ במכרה תוספת איירי:

מאי טעמא בדברא ב'. השתא משמע דשחרור דשן ועין מפיק מידי שעבוד כמו שטר שחרור ותימה דביבמות פרק אלמנה (דף
ס' וס') פליגי במכירת שטר לבעלה היא אומרת כלי אני נוטלת והוא אומר דמיס אני נוטן רב יהודה אמר הדין עמה משום
שבת בית אביה רבי אמי אומר הדין עמו וקאמר תניא כותמיה דרבי אמי עבדי לאן ברזל יוצאין בשן ועין לאיש אבל לא לאשה ומה ראה
הוא לר' אמי כהא אפי' רב יהודה מודה כיון דמחוסרת גוביינא אחי שחרור תפיק מידי שעבוד כדאמר התם גבי אינעלא דמילתא
דפרסוקא אמיתגא דמודה רב יהודה דקנייה מיתגא דכיון דמחוסרת גוביינא אחי הקדש תפיק שעבוד ושמן אותו שהביא תניא כותמיה
ד' אמי היה (ה) בנאה בריה דרבא שלא היה מושבע מחוסרת גוביינא כיון דאין יכול לטקא במילתא אחרית:

